

Nijmegen

Aan de gemeenteraad van Nijmegen

Postadres

Gemeente Nijmegen
MO10
Postbus 9105
6500 HG Nijmegen

Bezoekadres

Korte Nieuwstraat 6
6511 PP Nijmegen

T 14 024
nijmegen.nl

Contactpersoon

Angela Koopmans
a.koopmans@nijmegen.nl
T 024 – 329 25 40

Contactpersoon

Carmen Polman
c.polman@nijmegen.nl
T 024 – 329 24 58

Ons kenmerk

E21.002368

Datum 28 september 2021
Onderwerp Reactie op debatstuk 'Actieplan aanpak intimidatie en seksueel overschrijdend gedrag tegen vrouwen en meisjes in Nijmegen'

Geachte leden van de raad,

Op 1 september besprak uw raad tijdens een opiniërende bespreking het debatstuk 'Actieplan intimidatie en seksueel overschrijdend gedrag tegen vrouwen en meisjes in Nijmegen'. Wij hebben toegezegd dat wij met een schriftelijke reactie komen. Via deze brief komen wij hieraan tegemoet.

Onze reactie algemeen

Wij erkennen dat seksuele intimidatie een actueel maatschappelijk thema van grote betekenis is en vinden het belangrijk om de thematiek goed in te kaderen. Aansluitend op het debatstuk zijn wij van mening dat het brandpunt dient te liggen bij seksuele intimidatie tegen vrouwen en toegespitst op hinderlijk of grensoverschrijdend gedrag in de publieke ruimte (op straat evenals in publieke gelegenheden).

In dat verband vinden we het ook belangrijk om het begrip intimidatie helder te definiëren. Het gaat hierbij om hinderlijk of grensoverschrijdend gedrag in de vorm van volgen en/of ongewenst aanspreken, naropen of uitschelden, non-verbale signalen (gebaren, fluiten, sissen) of zelfs fysieke aanrakingen, die gevoelens van angst, vernedering en/of onveiligheid kunnen oproepen.

We constateren dat we op dit moment niet echt zicht hebben hoe het probleem zich in onze stad voordoet en op welke locaties. Daarom is naar onze mening als eerste stap een nadere verkennende analyse nodig. We gaan bekijken hoe deze verkenning snel kan worden uitgevoerd.

Verder vinden we het belangrijk om bij het uitzetten van mogelijke acties zoveel mogelijk aan te sluiten bij reeds bestaande initiatieven en structuren in stad en regio. Daarmee borgen we ook de structurele aandacht voor dit maatschappelijke vraagstuk.

Niettemin zal voor de start wel een projectaanpak nodig zijn en hiervoor is extra ambtelijke capaciteit een vereiste, evenals een budget voor uitvoeringskosten. Hierop komen we terug in de afsluitende paragraaf van deze brief.

Onze reactie op de actiepunten in het debatstuk

De initiatiefnemers wensen een integrale en brede beleidsaanpak op vier punten:

1. Het stellen van duidelijke normen.
2. Het aanpakken van de daders.
3. Kiezen voor preventie door bewustwording.
4. Ondersteunen van vrouwen en meisjes die te maken hebben gehad met intimidatie en grensoverschrijdend gedrag.

1. Het stellen van duidelijke normen

Het voeren van een maatschappelijk debat over de norm vinden we belangrijk. Maar eerst willen we dan wel de verkennende analyse kunnen uitvoeren. Dat geeft ook gelegenheid om een beeld te krijgen met wie we in gesprek zouden moeten om de norm uiteindelijk ook scherp neer te zetten. Ook willen we het van de verkennende analyse laten afhangen hoe het gesprek hierover te organiseren. Tevens willen we de verkennende analyse gebruiken om in beeld te krijgen wat er nodig is om die norm uiteindelijk ook goed onder de aandacht te brengen en te houden bij alle inwoners van onze stad. Wij zien dat dus als een afgebakende (tweede) fase in de aanpak.

2. Aanpakken van daders en strafbaarstelling straatintimidatie

In beginsel ligt het vraagstuk van de repressieve aanpak van (seksueel) grensoverschrijdend gedrag in het domein van het strafrecht.

De Rotterdamse ervaring heeft ons in elk geval geleerd dat het nu nog te vroeg is om een strafbepaling in de APV op te nemen. Rotterdam wilde de verruiming van taalgebruik en omgangsvormen in de openbare ruimte bestrijden door strafbaarstelling in de APV, maar is uiteindelijk door de rechter teruggefloten. Volgens de rechter is alleen de wetgever in formele zin (de Tweede en Eerste Kamer) bevoegd tot strafbaarstelling.

De huidige minister van Justitie & Veiligheid is gestart met een modernisering van de wetgeving seksuele misdrijven met het oog op de strafbaarstelling van verschillende vormen van seksueel grensoverschrijdend gedrag. Hiervoor is brede maatschappelijke steun, zo heeft de minister de Tweede Kamer vorig jaar september per brief laten weten naar aanleiding van consultatierondes (zie: brief minister van J&V aan Tweede Kamer, d.d. 29 september 2020, kenmerk: 3034116). Een nieuw kabinet zal dit wetgevingstraject moeten afronden.

Gelet hierop vinden wij het belangrijk om nu eerst het resultaat af te wachten van dit wetgevingstraject, alvorens de mogelijkheden te bezien voor een specifieke APV-bepaling. Als de nieuwe wet hiervoor ruimte schept, zullen we dat serieus onderzoeken.

3. *Preventie en bewustwording*

Het organiseren van een preventiecampagne met partners en stakeholders ter ondersteuning van mentaliteitsvorming en bewustwording van de nadelige gevolgen voor de slachtoffers zou wat ons betreft zeker een onderdeel moeten zijn van de aanpak, maar de opzet daarvan willen we wel laten afhangen van de uitkomsten van de verkennende analyse.

Overigens kunnen we u nu al melden dat er het plan is om het uitgaansleven in Nijmegen veiliger te maken. Er is het voornemen om een zogenaamde 'Kwaliteitsmeter Veilig Uitgaan' (KVU) in te stellen. Dat is een soort van 'ISO-certificaat' voor het uitgaansleven. In dat traject gaan we met de horeca, politie, gemeentelijk toezicht en de betrokken interne afdelingen aan de slag. Gemeente, politie en horeca hebben de behoefte om de huidige aanpak in kaart te brengen, de samenwerking te intensiveren, afspraken vast te leggen en zo samen te werken aan een toekomstbestendige aanpak van uitgaansproblemen in het centrum van Nijmegen. De uitkomst zal uiteindelijk zijn dat er een structureel samenwerkingsverband wordt vastgelegd in een convenant tussen partijen betrokken bij het uitgaansleven. Seksuele intimidatie wordt hier in elk geval als thema in meegenomen.

4. *Ondersteuning van vrouwen en meisjes, zorg dat ze de weg weten naar professionals.*

De initiatiefnemers pleiten voor het maken van een overzicht hoe vrouwen zich kunnen wenden tot professionals als zij zorg en ondersteuning nodig hebben bij seksuele intimidatie en seksueel grensoverschrijdend gedrag en geweld.

We onderschrijven dit, maar de vraag is of het maken van een overzicht daarvoor voldoende oplossing biedt. Extra bekendheid geven aan het CSG, als organisatie die acute hulp kan bieden bij seksueel geweld/verkrachting lijkt ons van belang. Het inrichten van een meldpunt specifiek voor slachtoffers van seksuele intimidatie met het doel om hen toe te leiden naar zorg en/of eventueel de weg naar het strafrecht voor hun te openen, kan mogelijk een geschikt middel zijn. Maar ook dat zouden we de uitkomst willen laten zijn van onze verkennende analyse, waarbij ook aandacht kan zijn voor de vraag welke obstakels slachtoffers ervaren en wat er nodig is om die te slechten.

Vanuit de Regionale aanpak huiselijk geweld en kindermishandeling is er het voornemen om de komende jaren te werken aan een doorontwikkeling van een regionale aanpak seksueel geweld. Extra aandacht in Nijmegen voor seksuele intimidatie in de openbare ruimte vormt een mooie aanvulling hierop met mogelijk enige dwarsverbanden in de regionale aanpak.

Inzet en kosten

Uit bovenstaande moge duidelijk zijn dat wij de aanpak stapsgewijs willen gaan inzetten. Te starten met een verkennende analyse, waarmee we dit najaar zouden willen beginnen en die in het eerste kwartaal van 2022 zou moeten zijn afgerond. De tweede fase behelst dan de uitvoering van acties op basis van de uitkomsten van deze analyse, mede aansluitend op de voorstellen die in het debatstuk zijn gedaan. De uiteindelijke derde fase

betreft dan de inbedding in reeda bestaande initiatieven en structuren in stad en regio om hiermee ook de structurele aandacht te borgen.

Fases 1 en 2 willen we daarmee projectmatig oppakken, waarbij we per fase de inzet van personele capaciteit en de hoogte van de uitvoeringskosten goed bekijken. Op dit moment ramen we de totale kosten voor fase 1 (coördinatie en onderzoekskosten) op € 40 duizend. Indien uw raad hiervoor in de begroting middelen kan vinden, kunnen we deze fase snel starten. De kosten voor fase 2 kunnen we eerst in kaart brengen als op basis van de resultaten uit fase 1 en het gesprek daarover met uw raad duidelijk is wat exact het vervolgprogramma gaat inhouden.

Hoogachtend,
het college van burgemeester en wethouders van Nijmegen

mr. drs. A.H. van Hout
gemeentesecretaris

drs. H.M.F. Bruls
burgemeester